

מענקים וצמיחה כלכלית

1) מענקים

משק סגור מקבל מענקים במורים

משק סגור מקבל מענקים בגין הייצור

2) צמיחה כלכלית

הטכנולוגיה במשק משתנה (אותם גורמי הייצור מצליכים לייצר יותר)

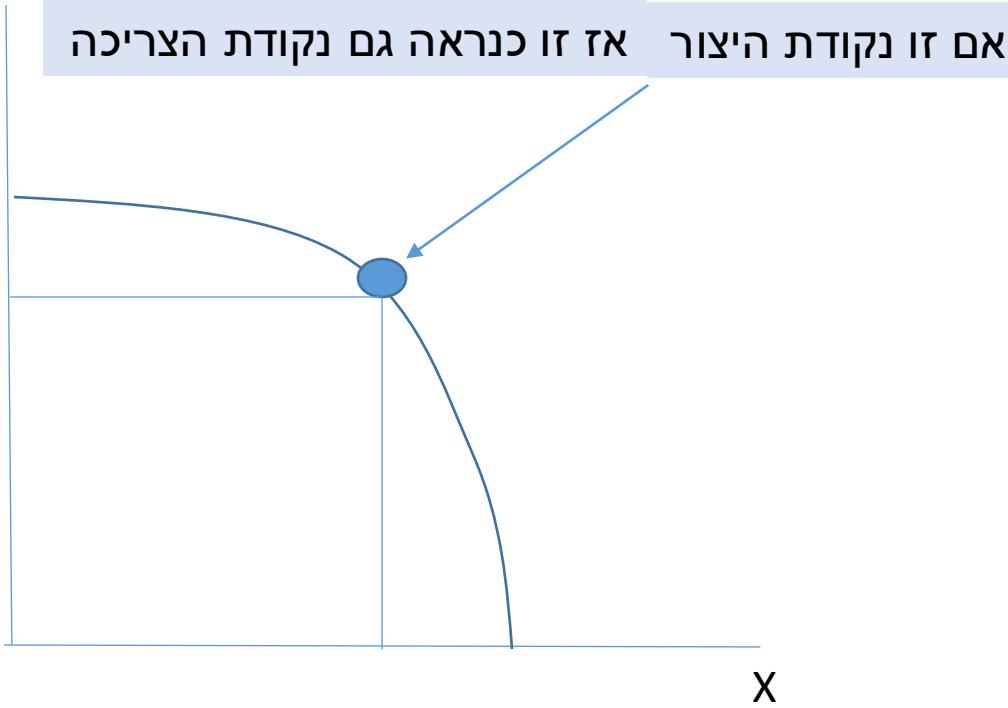
הmarket מגדיל את מלאי גורמי הייצור

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים?

כלכלה רוביינסון קrhozo

Y

עד עכשוו הנקנו שהמשק היה סגור.

מהו המאפיין העיקרי של משק סגור?

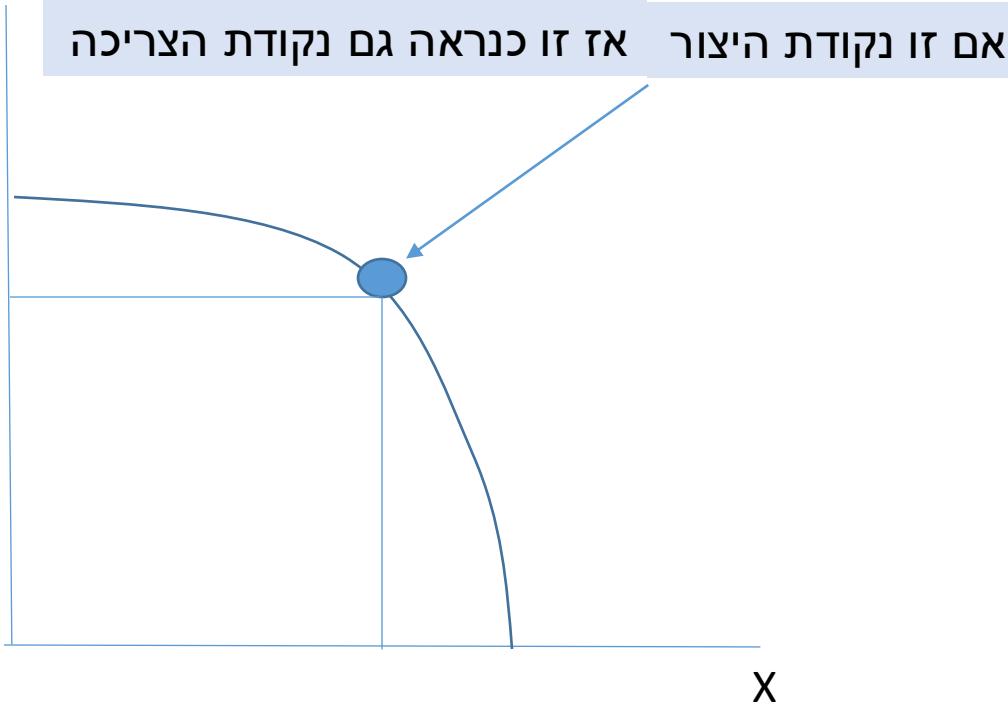
הוא לא יכול לצורר יותר ממה שהוא מייצר

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים?

כלכלהRobinson Kruso

Y

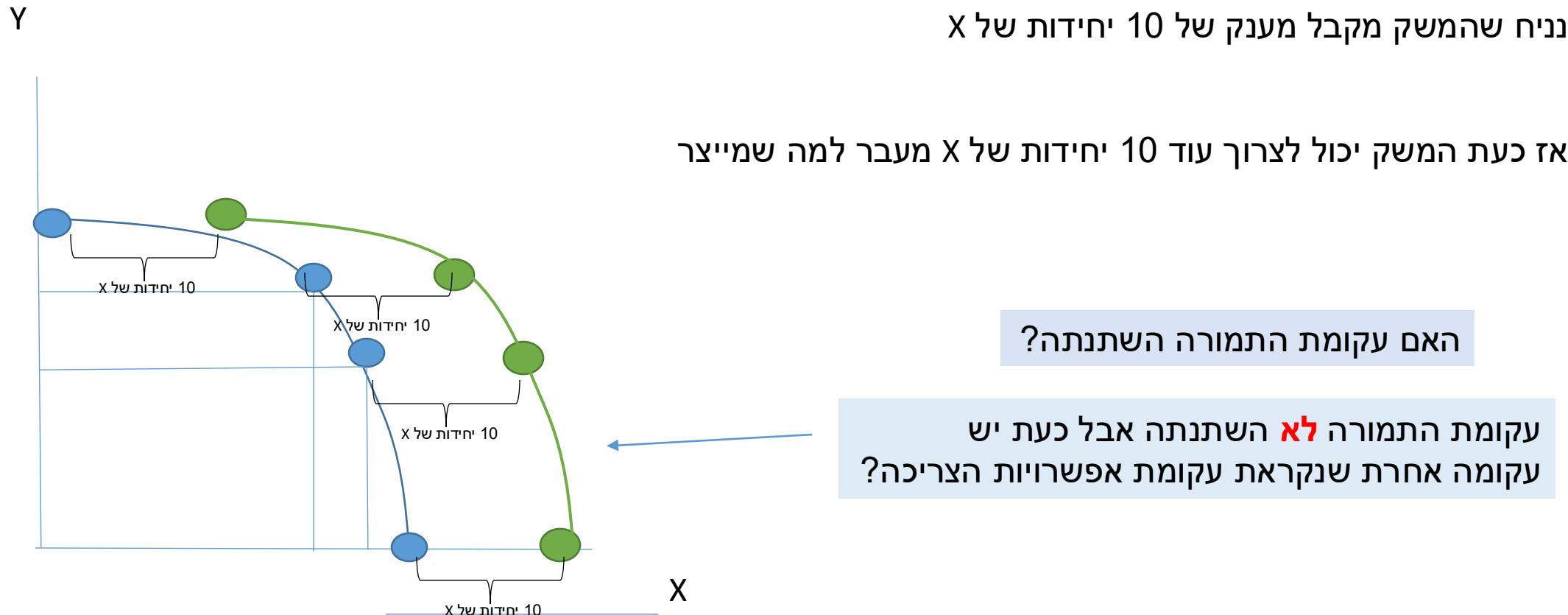
עד עכשוו הנקנו שהמשק היה סגור.

מהו המאפיין העיקרי של משק סגור?

הוא לא יכול לצור יותר ממה שהוא מייצר

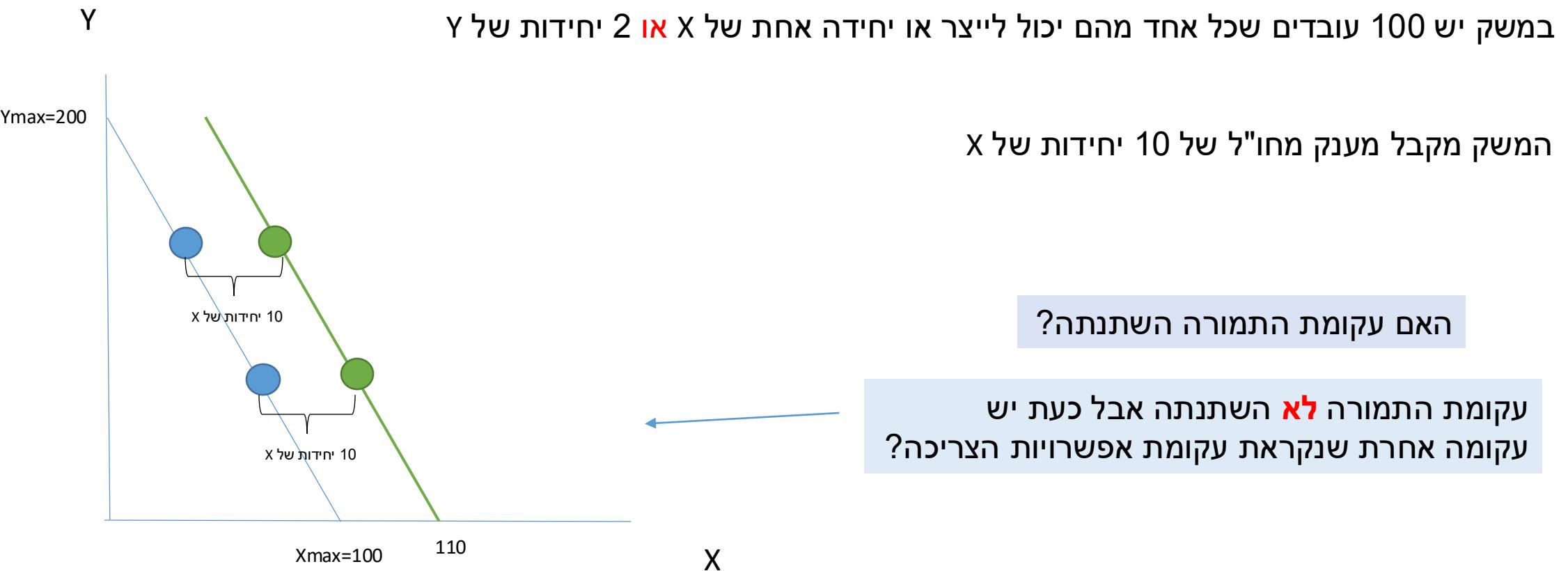
מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים?

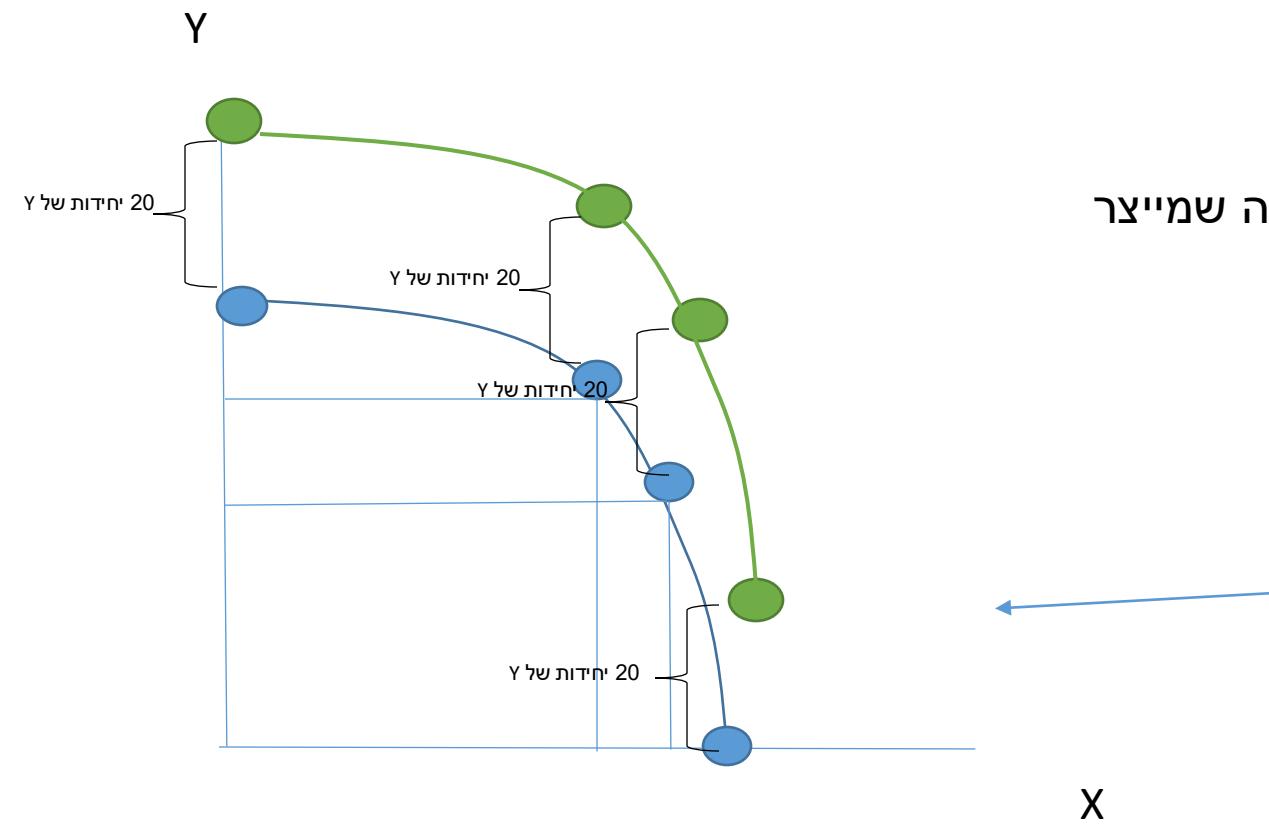
מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים? דוגמא מספרית

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים?

נניח שהמשק מקבל מענק של 20 יחידות של Y

از כעת המשק יכול לצורף עוד 20 יחידות של Y מעבר למה שמייצר

האם עקומה התמורה השתנתה?

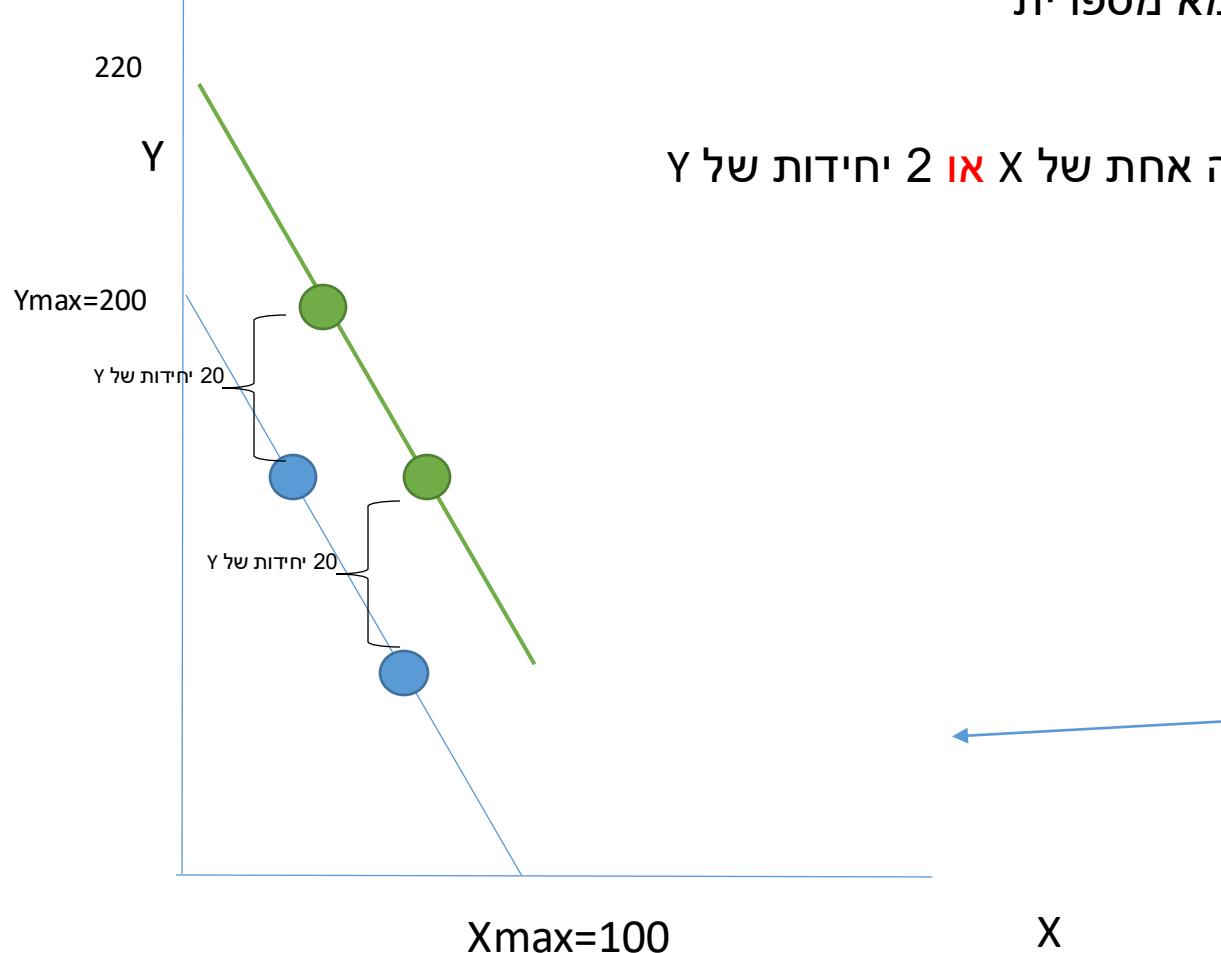
עקומת התמורה **לא** השתנתה אבל כעת יש
עקומה אחרת שנקראת עקומה אפשרויות הצריכה?

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים? דוגמא מספרית

בשוק יש 100 עובדים שככל אחד מהם יכול לייצר או ייחידה אחת של X או 2 יחידות של Y

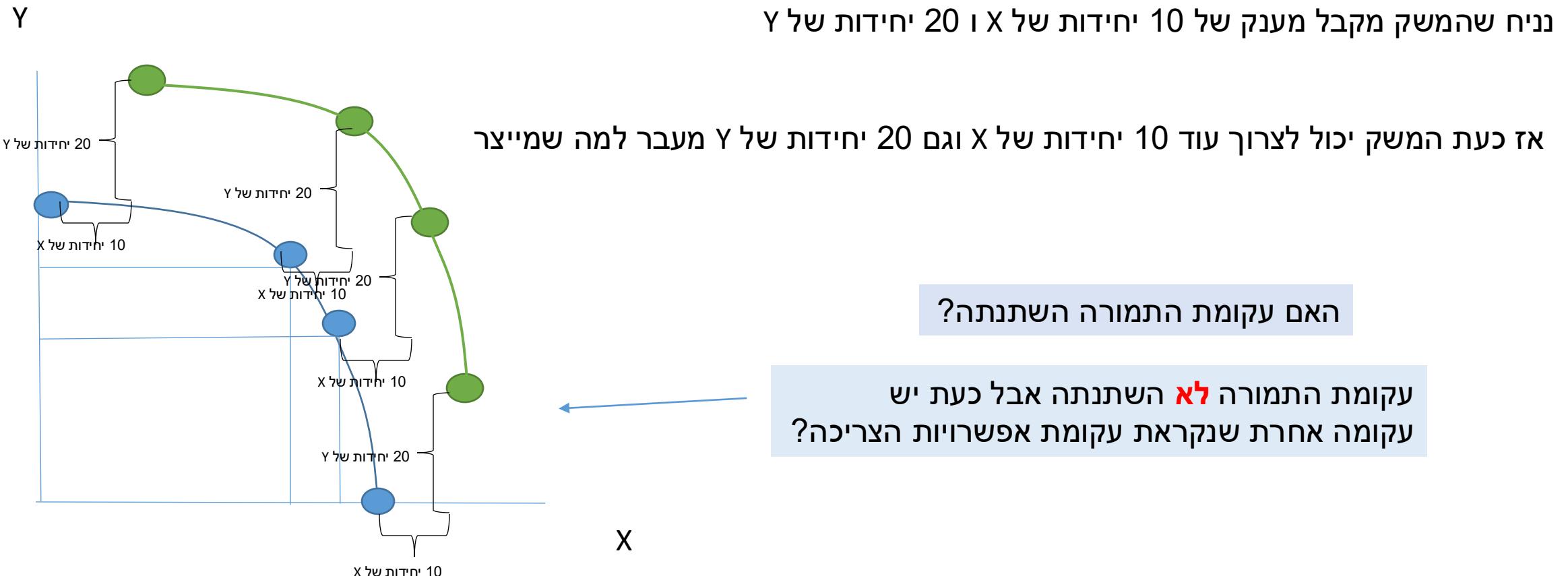
השוק מקבל מענק מהו"ל של 20 יחידות של Y

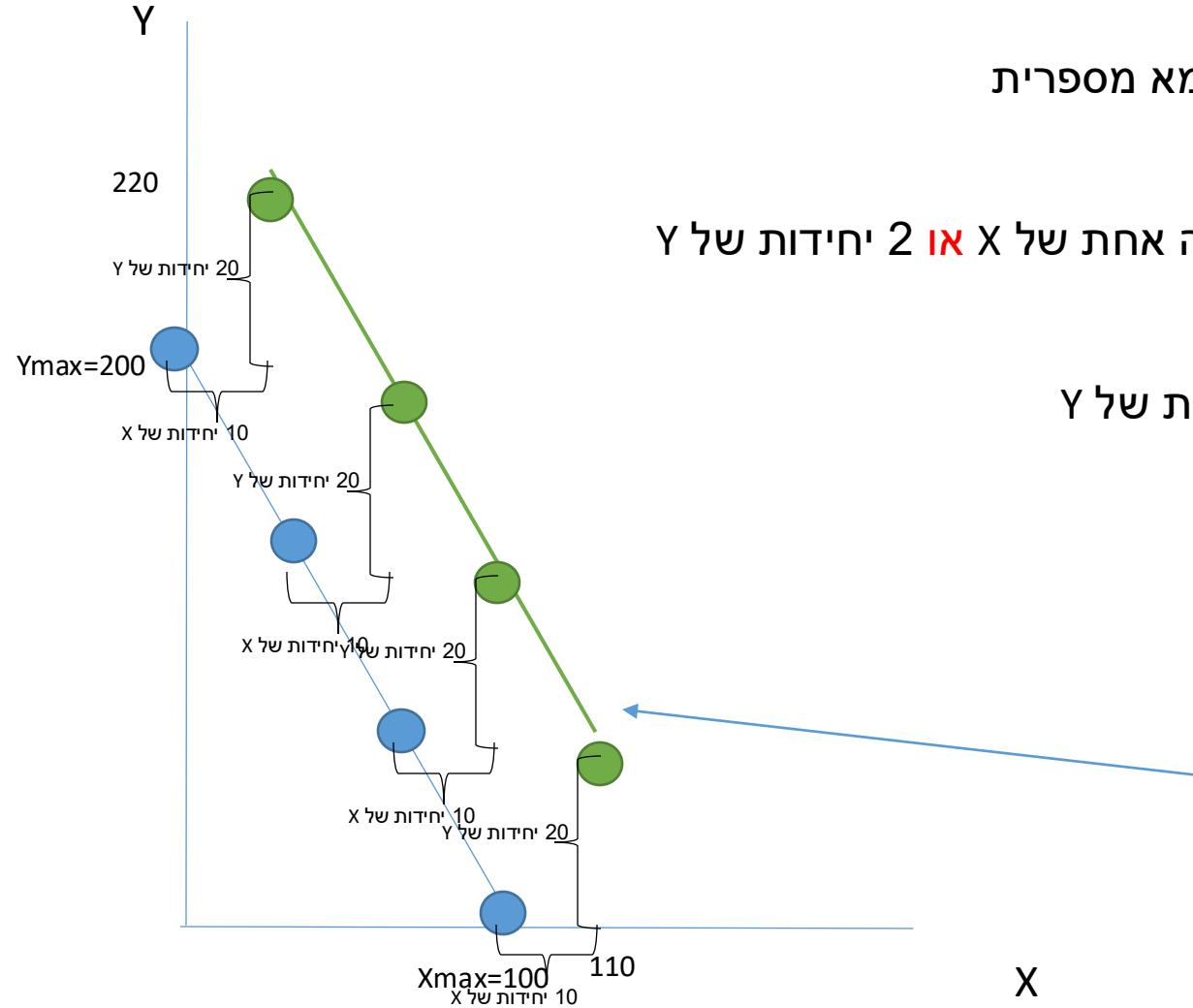
האם עקומת התמורה השתנתה?
עקומת התמורה לא השתנתה אבל כעת יש
עקומה אחרת שנקראת עקומת אפשרויות הצריכה?

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים בכספיים?

מענקים

מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים? דוגמא מספרית

במשק יש 100 עובדים שככל אחד מהם יכול לייצר או ייחידה אחת של X או 2 יחידות של Z

הmarkt מקבל מהקו"ל של 10 יחידות של X ו 20 יחידות של Z

אם עקומת התמורה השתנתה?

עקומת התמורה לא השתנתה אבל כעת יש
עוקומה אחרת שנקראת עקומת אפשרויות הצריכה?

מענקים

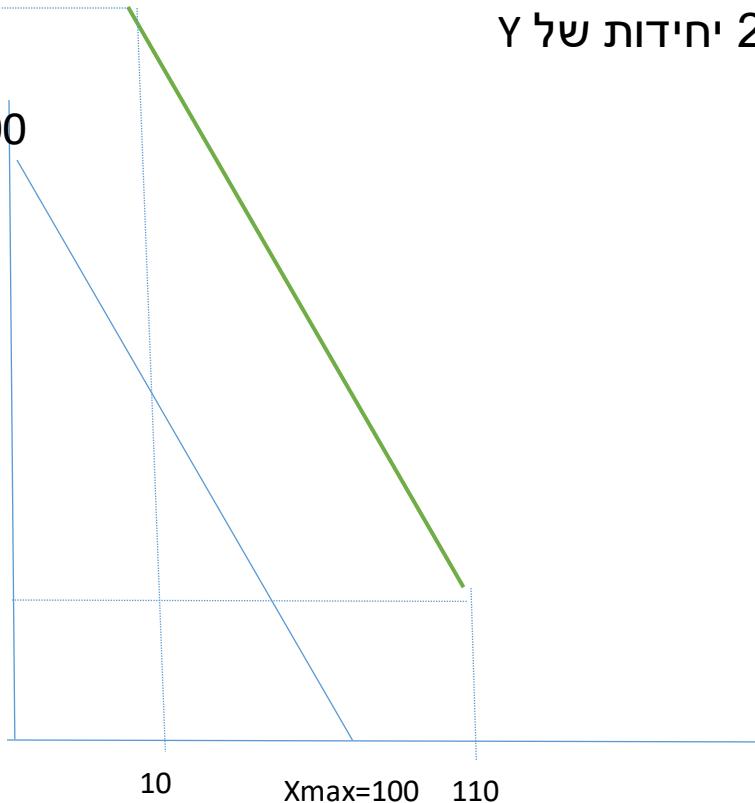
מה קורה כאשר משק סגור מקבל מענקים במורים? דגמא מספרית

220

$Y_{max}=200$

בשוק יש 100 עובדים שכל אחד מהם יכול ליצור או ייחידה אחת של X או 2 יחידות של Y

השוק מקבל מהן מחו"ל של 10 יחידות של X

אם עקומה התמורה השתנתה?

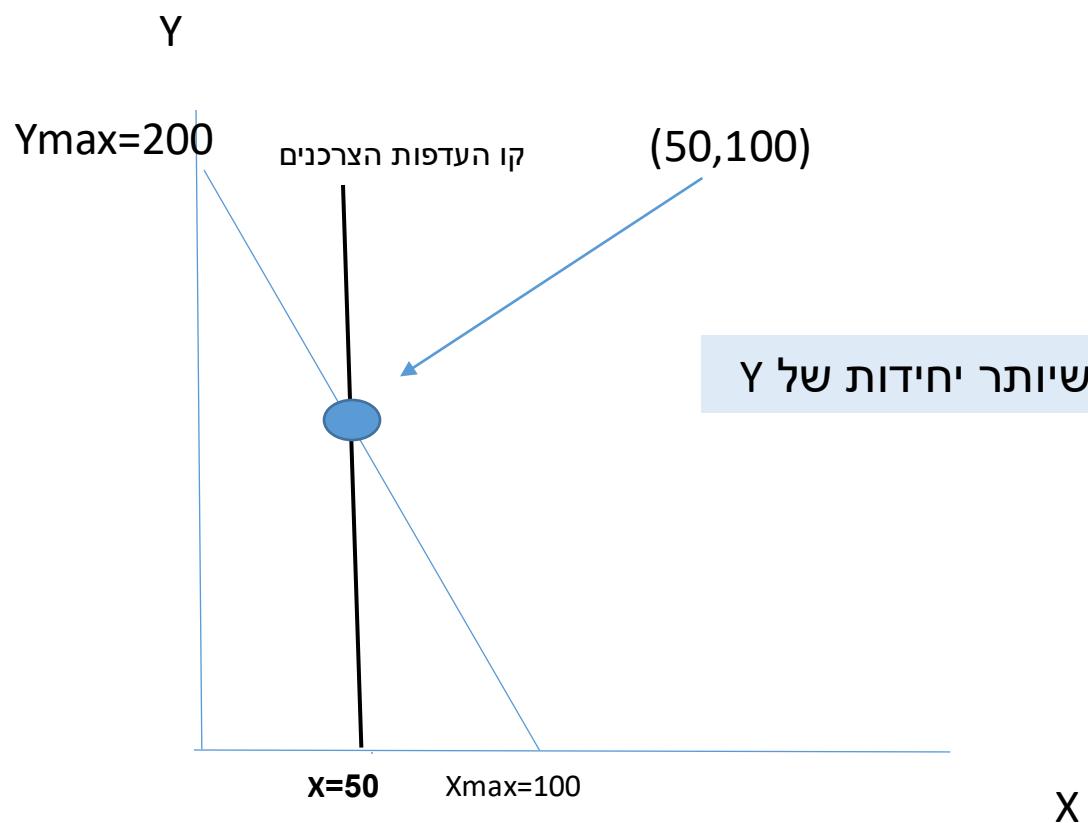
עקומת התמורה **לא** השתנתה אבל כעת יש
עקומה אחרת שנדרשת עקומה אפשרויות הצריכה?

תרגיל קטן שעלול להיות טיפה מבלבל

מענקים

מהי נקודת הייצור והצריכה?

cut נניח שהמשק סגור

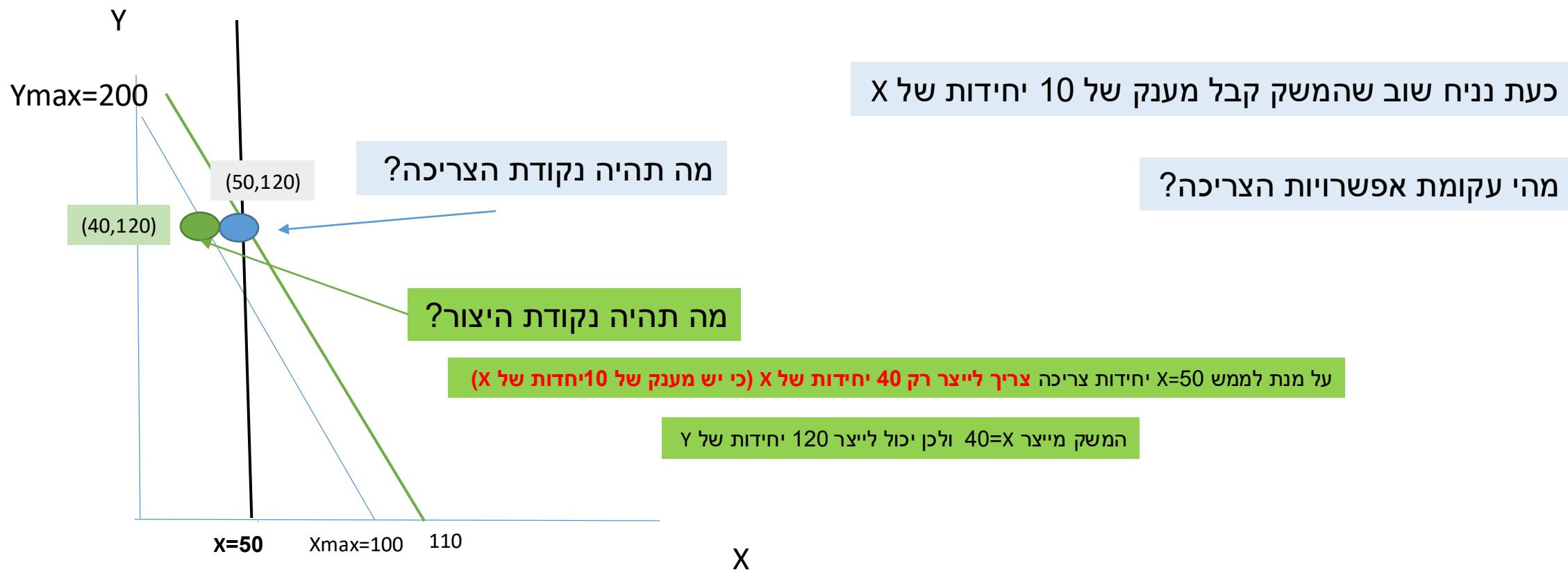

נניח שלצרכנים יש העדפות על המוצרים X ו- Y

אם המשק היה סגור אז נקודת הייצור זהה לנקודת הצריכה

מענקים

העדפות הצרכנים:
נניח שבמשק אווהבים לצרור $X=50$ יחידות של X וכמה שיותר יחידות של Y

עוד תרגיל

מענקים

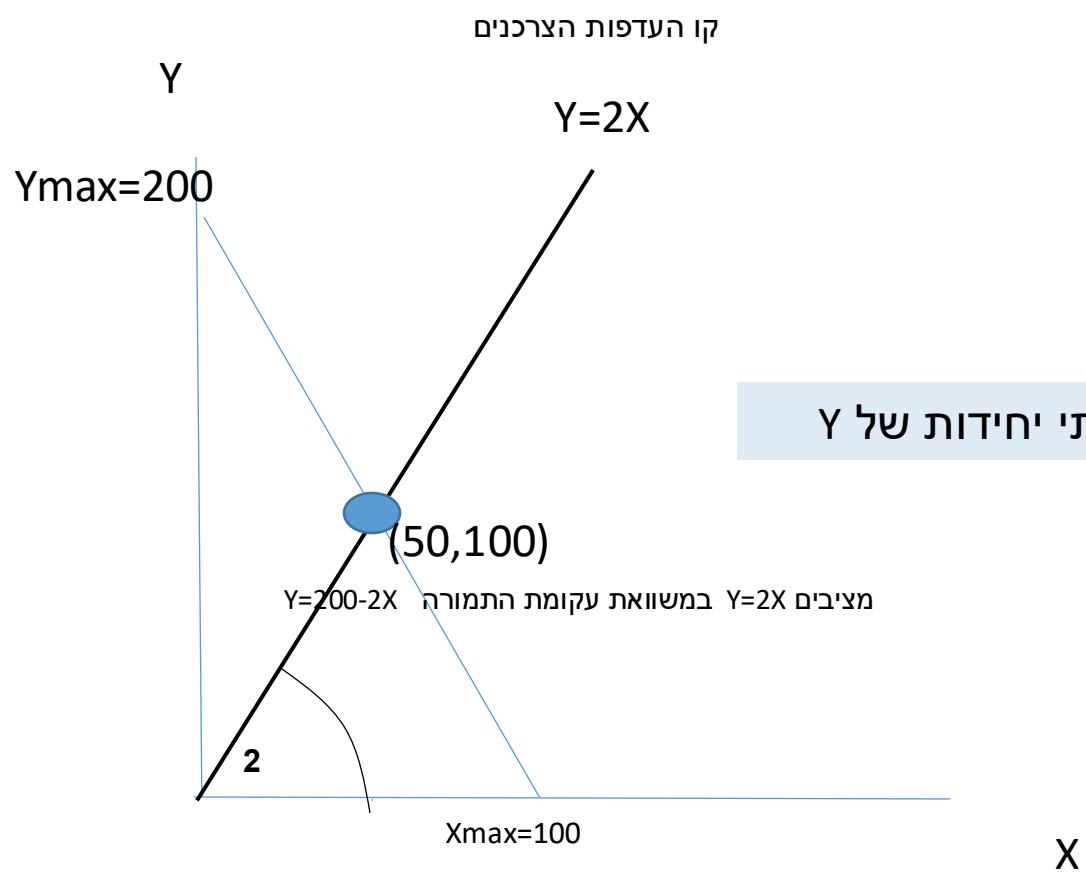
cutet נניח שהמשק **סגור**

נניח שלצרכנים יש העדפות על המוצרים X ו- Y

הצרכנים אוהבים לצרוך X ו- Y בפרופורציות קבועות לכל יחידה של X שתי יחידות של Y

אם המשק היה סגור אז נקודת היוצר זהה לנקודת הצריכה

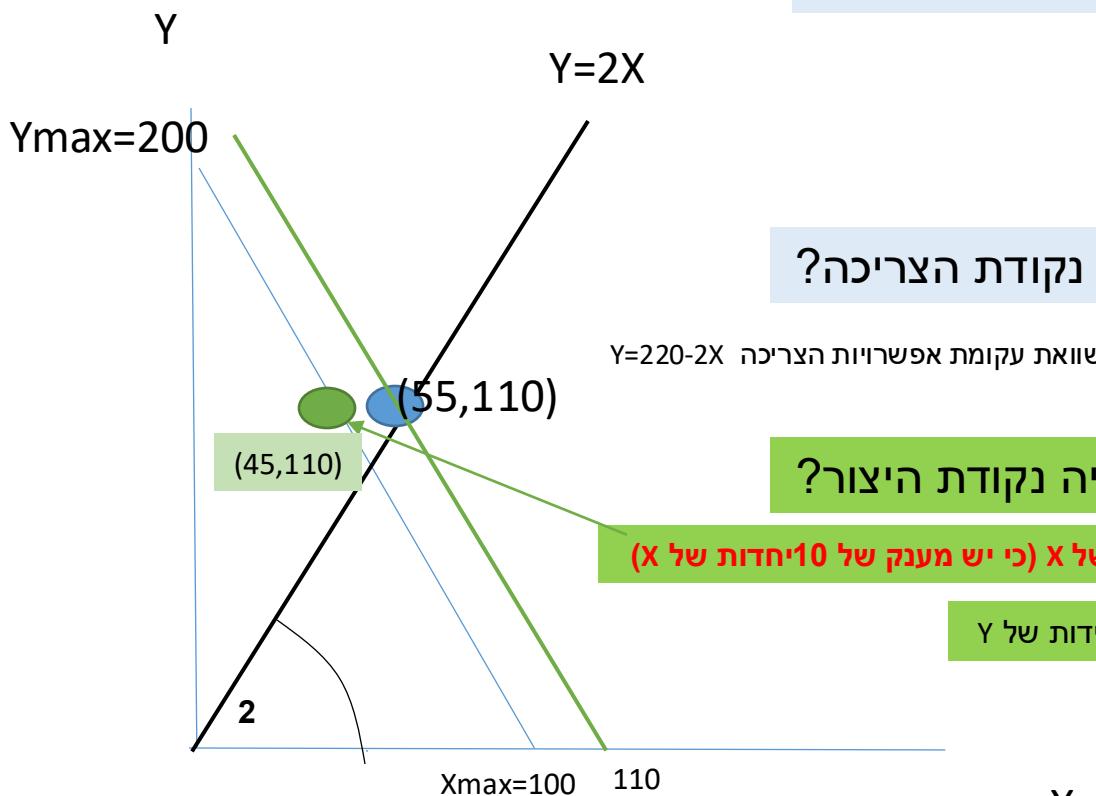
מהי נקודת היוצר והצריכה?

מענקים

קו העדפות הרכנים

הרכנים אוהבים לדרוש X ו Y בפרופורציות קבועות לכל יחידה של X שתי יחידות של Y

מהי נקודת הצריכה?

מה עקומת אפשרויות הצריכה?

מה תהיה נקודת הייצור?

המשך מייצר $X=45$ ולכן יכול לייצר 110 יחידות של Y

על מנת למשם $55=X$ יחידות צריכה **צריך לייצר רק 45 יחידות של X כי יש מענק של 10 יחידות של X**

בהתחלתו יש עקומת תמורה רגילה והיא שווה לצריכה במשק סגור אונערף.
נתנו להם 10 X עכשו עקומת התמורה (שהיא שווה לצריכה) זהה טיפה וזה נתנו לנו את האפשריות לצריכה שזה קו חדש על הגראף.
אבל אחרי שננתנו לנו מתחנה 10 X אנחנו צריכים לדעת כמה אנחנו צריכים לייצר, אז אנחנו חוזרים לעקומת התמורה איפה ש X הוא פחוות מה שננתנו לנו וזה מביא לנו את הנקודת יוצר החדש אחרי המענק.

שיטת

- 1) מוצאים את קו העדפות (למשל בדוגמאות $X=50$ או $X=2Y$)
- 2) מוצאים את עקומת אפשרויות הצריכה אחריו המענק
- 3) מוצאים את נקודת החיתוך בין קו אפשרויות הצריכה וקו העדפות
- 4) מחפשים את נקודת הייצור הרלוונטי בעקומת התמורה שמנה ניתן יהיה למש את נקודת הצריכה שמצאנו
(מפחיתים את המענק /ים מנקודת הצריכה)

מענקים במורים מסקנות כלליות

משכ סגור צורך את מה שהוא מייצר

לכן במשכ סגור עיקומת התמורה זהה לעיקומת אופשרויות הצריכה

כאשר נתונים **מענקים במורים למשכ סגור**

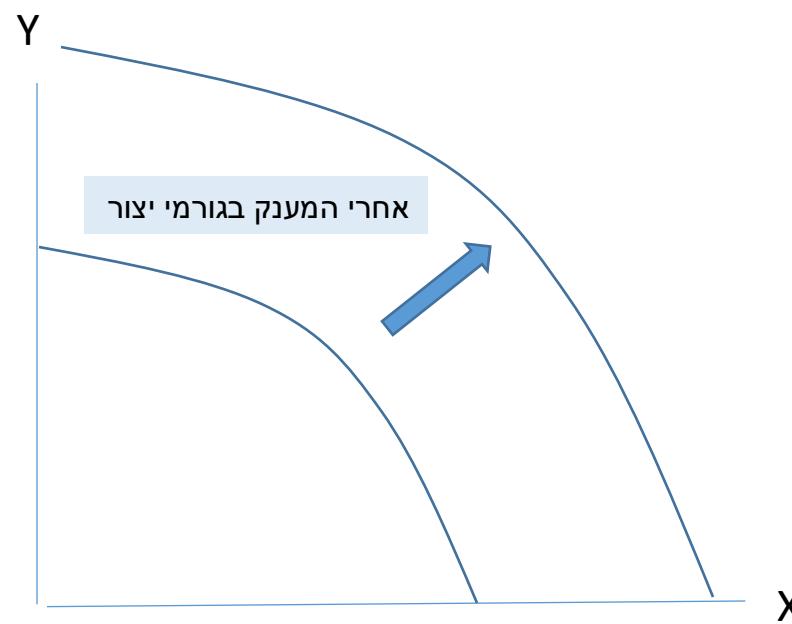
עיקומת התמורה לא זהה אך עיקומת אופשרויות הצריכה מתרחבת בגובה המענק

מענקים בגורמי יצור

מענקים בגורם יצור

בניגוד למענקים בגורמים, כאשר נתונים למשק סגור מענקים בגורם יצור

עקומת התמורה מתרחבת כי אפשרויות הייצור גדולות.

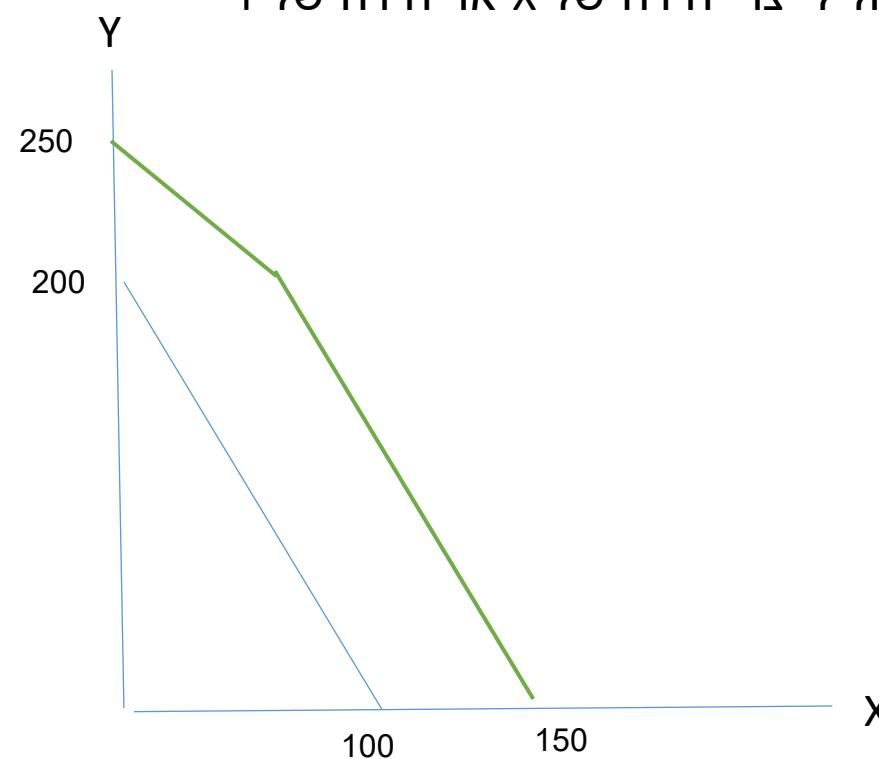

מענקים בגורם יצור

דוגמא 1

בمشק יש 100 עובדים כל אחד יכול לייצר בזמן נתון יחידה של X או 2 יחידות של Y

cutet המשק קיבל 50 עובדים שכל אחד מהם יכול לייצר יחידה של X או יחידה של Y

מענקים בגורם יצור

דוגמא 2

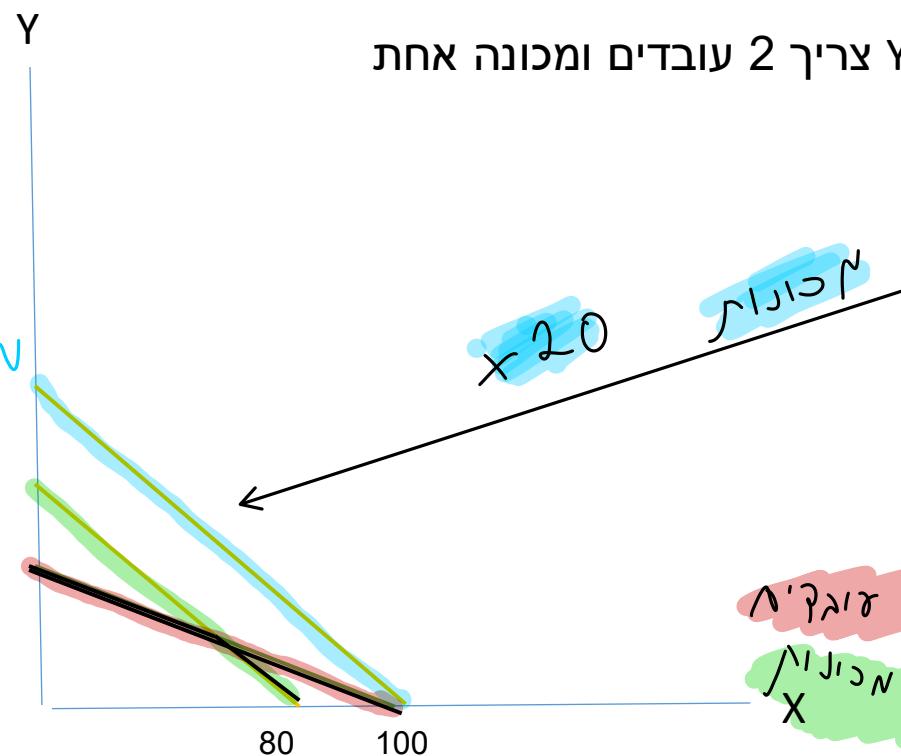
$$X = \frac{1}{\text{מכונה}} + \text{אדם}$$

$$Y = \frac{1}{\text{מכונה}} + \text{אדם}^2$$

במشك יש 100 עובדים ו 80 מכונות $\frac{1}{\text{מכונה}}$

על מנת לייצר יחידה של X צריך עובד אחד ומכונה אחת

על מנת לייצר יחידה של Y צריך 2 עובדים ומכונה אחת

cut the mask until 20 machines

	X	Y	X	Y
100 גאנקים	100	100	50	
80 מכונאות	80	80	80	80
+20			100	50

מענקים בגורם יצור

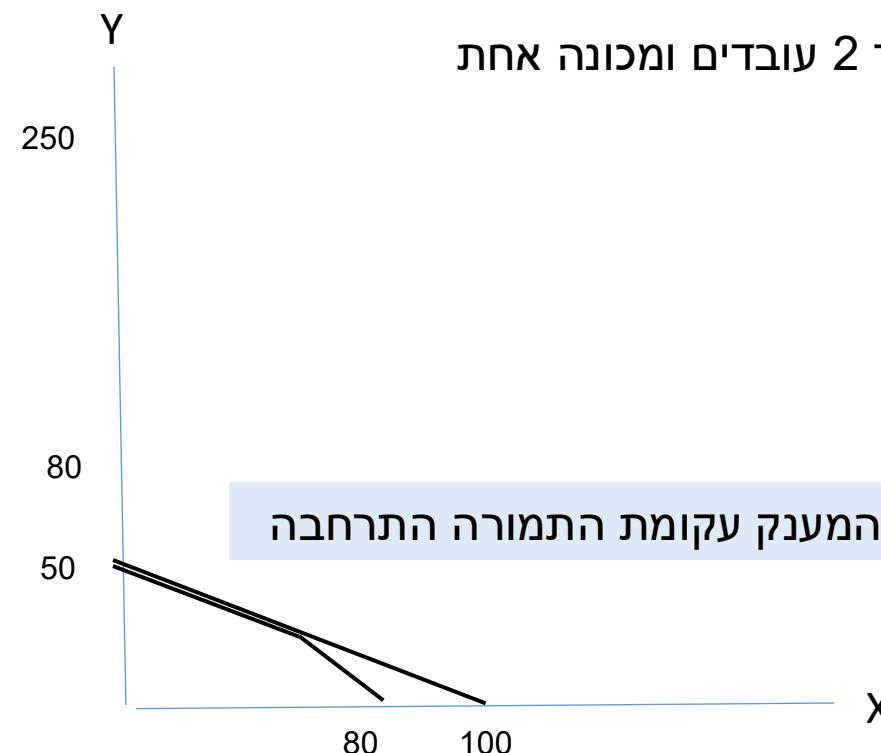
דוגמא 2

במשק יש 100 עובדים ו 80 מכונות

על מנת לייצר יחידה של X נדרש עובד אחד ומquina אחת

על מנת לייצר יחידה של Y נדרש 2 עובדים ומquina אחת

cutet המשק מקבל מענק של 20 מכונות

שיטת

- 1) בונים את עקומת התמורה במצב המוצא (לפני מקבלת המענק של גורמי הייצור)
- 2) אחרי קבלת המענק של גורמי הייצור בונים את עקומת התמורה החדשה

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית

תופעה מאקרו כלכלית.

הגדירה המאקרו כלכלית:

צמיחה כלכלית היא תהליך שבו המשק מגדיל את הייצור המוצרני ואת רמת החיים על פני זמן

צמיחה כלכלית היא תהליך שבו התוצר לנפש גדל על פני זמן

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית בקורס מובא למיקרו כלכלה

נתאר מצב שבו עיקומת התמורה של המשק מתרחבת על פני זמן

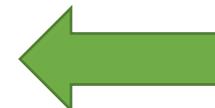
מהם הגורמים העיקריים לצמיחה כלכלית?

אותה כמות של גורמי ייצור יכולה לייצר יותר מוצרים ו שירותים

1) שיפורים טכנולוגיים

למשל יש השקעה מתמשכת ולכן מלאי המכונות גדל

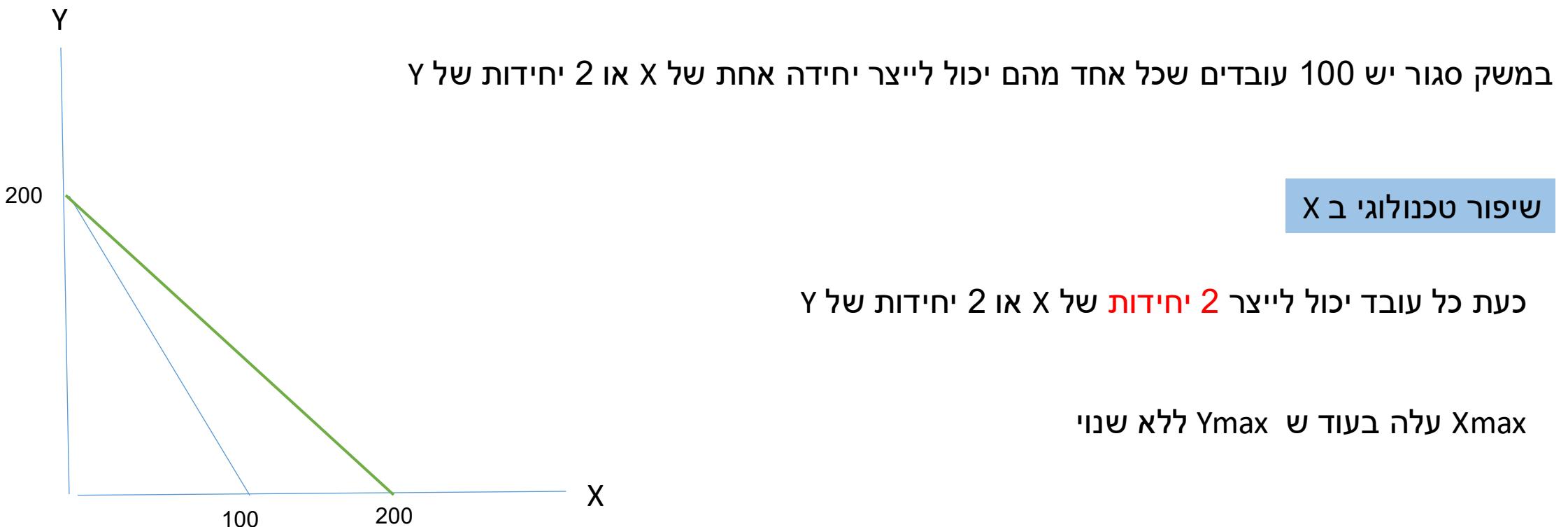

2) צבירה של גורמי ייצור

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

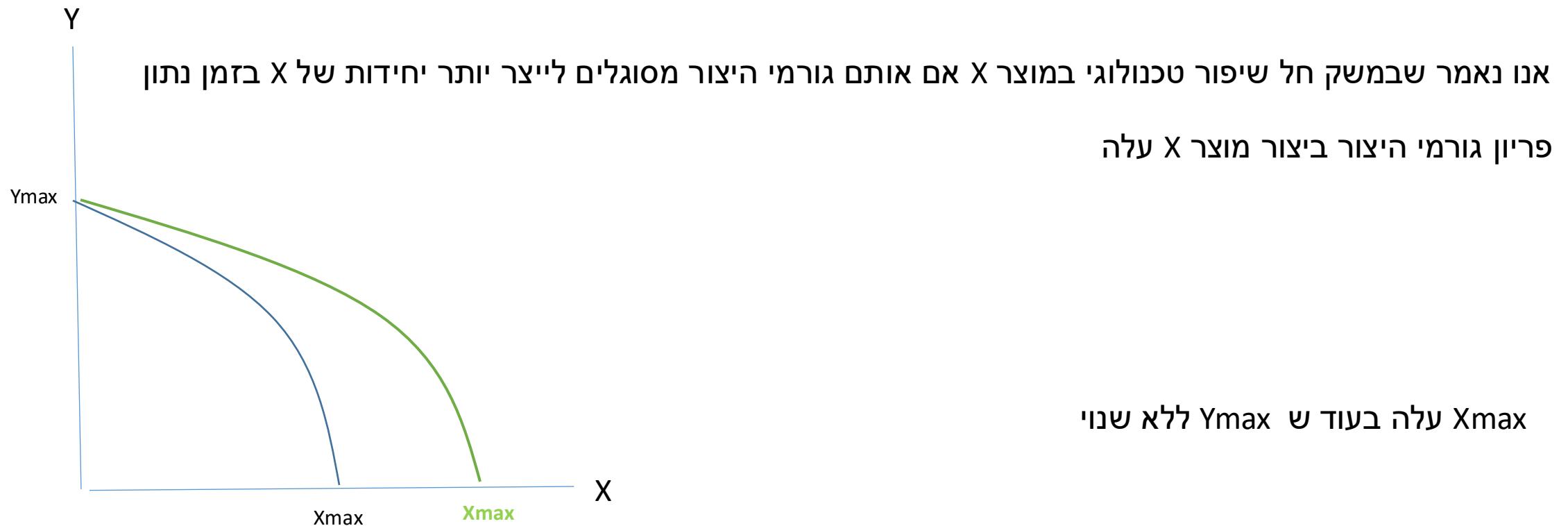
דוגמא מספרית לשיפורים טכנולוגיים ב מוצר X

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

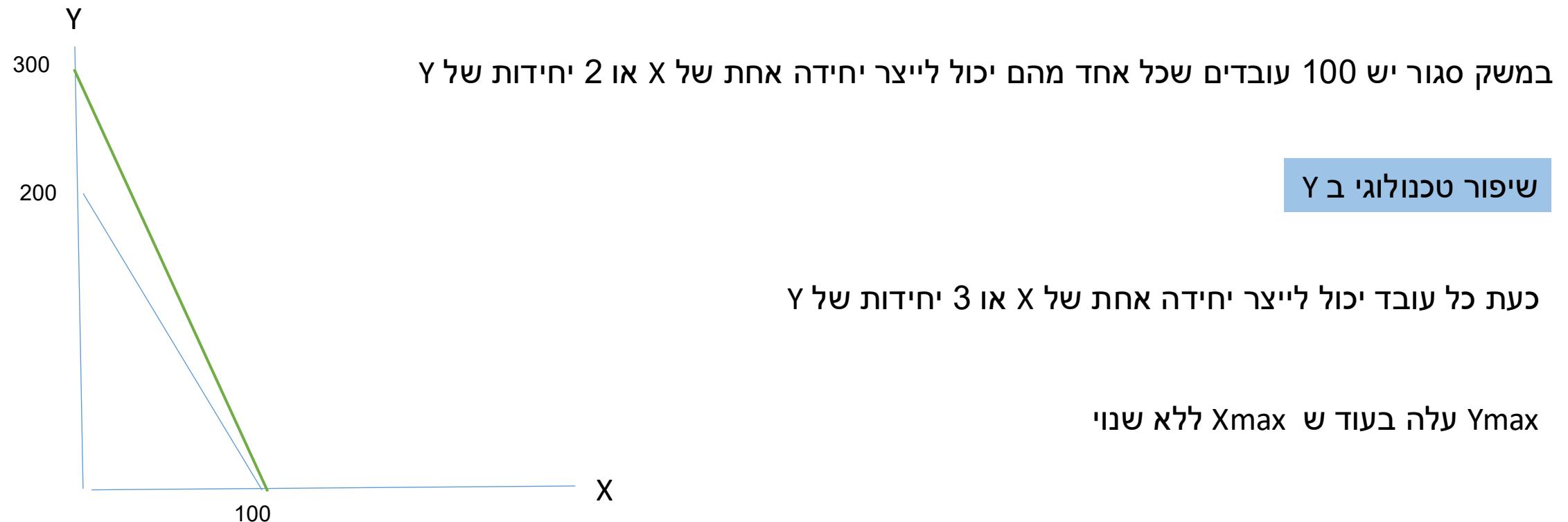
הגדרה **שיפור טכנולוגי ב X**

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

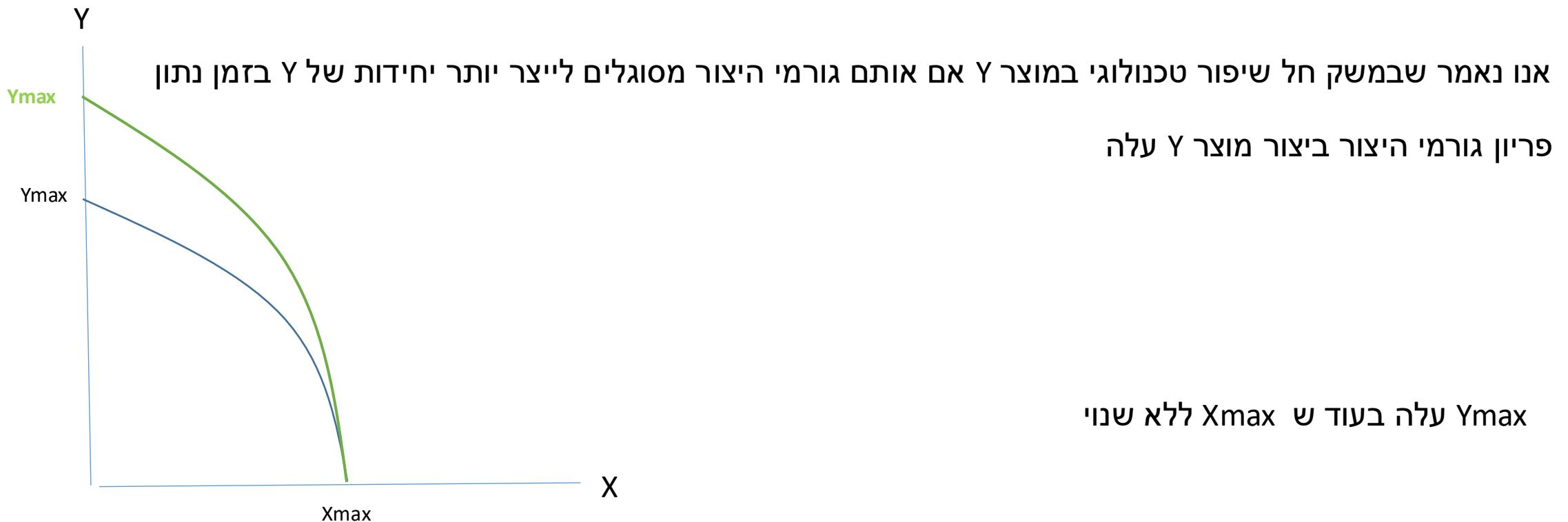
דוגמא מספרית לשיפורים טכנולוגיים ב מוצר Y

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

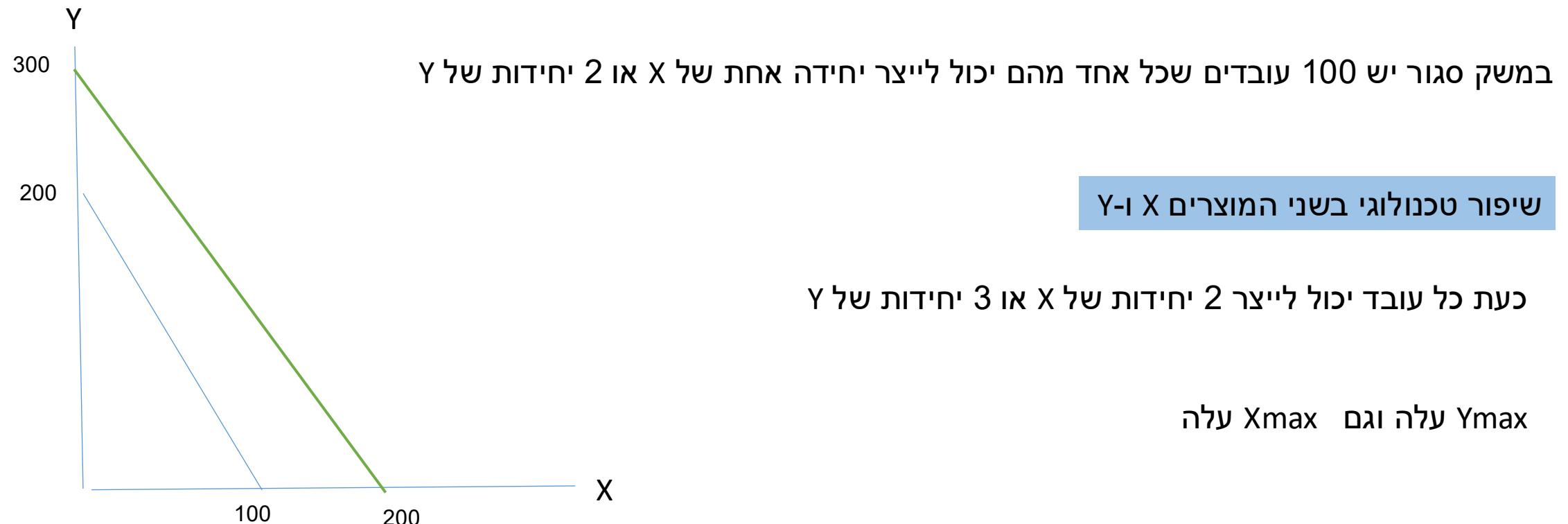
הגדירה **שיפור טכנולוגי ב Z**

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

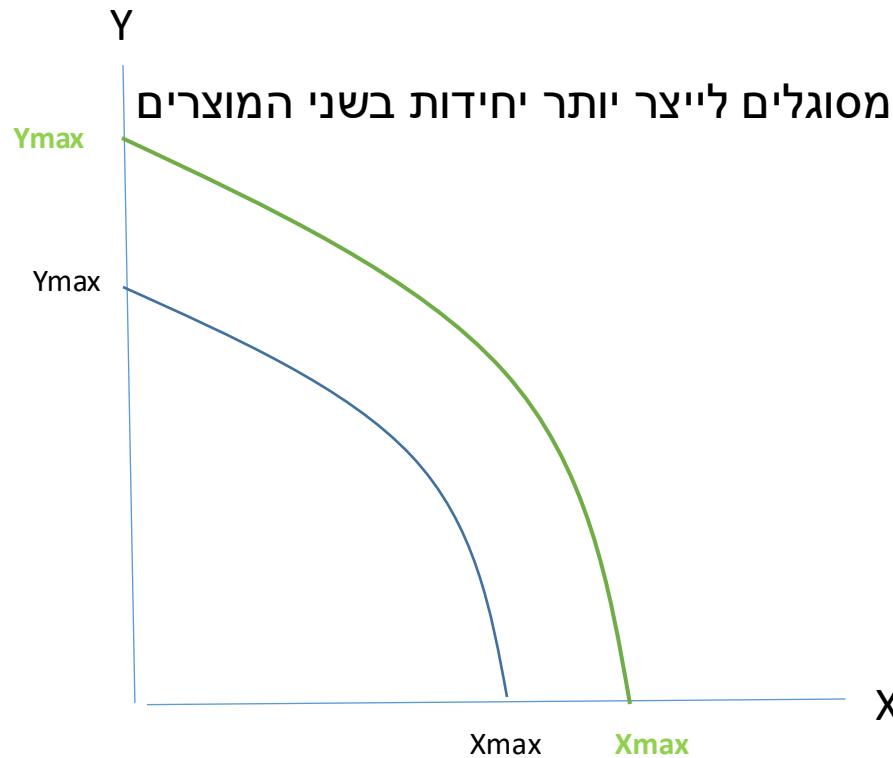
דוגמא מספרית לשיפורים טכנולוגיים בשני המוצרים (X ו-Y)

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית שנובעת משיפורים טכנולוגיים

הגדירה **שיפור טכנולוגי** בשני המוצאים X - Y

פריון גורמי הייצור ביצור שני המוצריים (X ו-Y) עליה
אנו נאמר שבממשק חל שיפור טכנולוגי בשני המוצריים אם אותם גורמי הייצור מסוגלים לייצר יותר יחידות בשני המוצריים

פרION גורמי היצור ביצור שני המוצרים (X-ץ) עלה

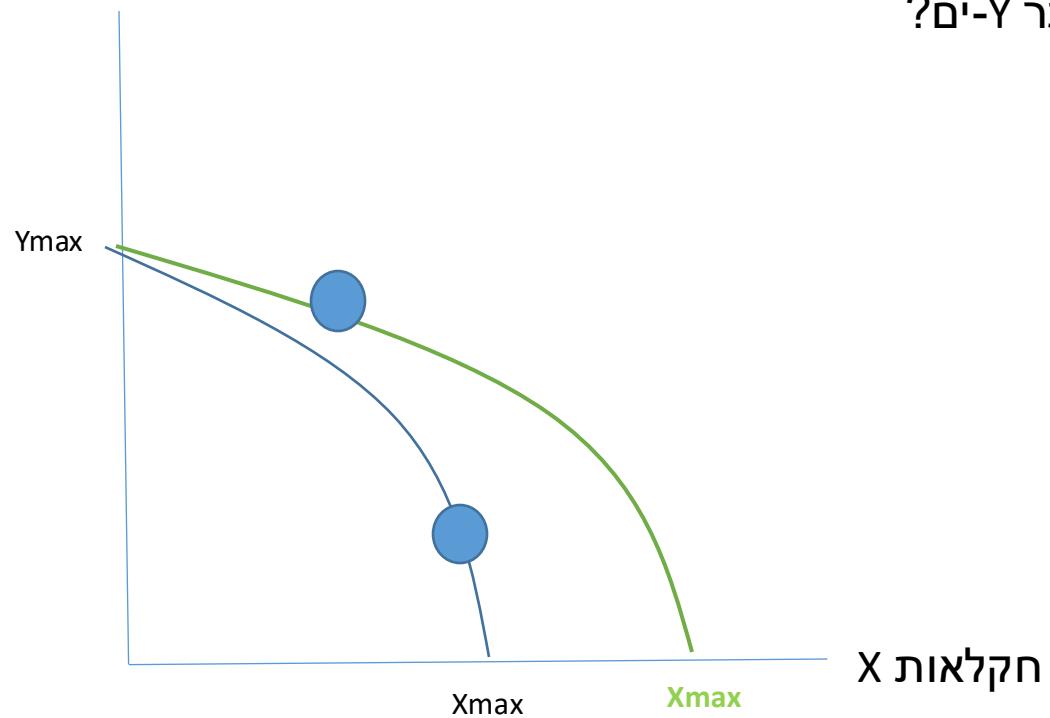
Xmax ו Ymax עליה

שאלה פרובוקטיבית

צמיחה כלכלית

נניח שהל שיפור טכנולוגי ב מוצר X

תעשייה Y

אם יתכן שלאחר השיפור הטכנולוגי המשק ייצור פחות X-ים ויותר Y-ים?

כ!

הmarket יכול להסיט משאבים (גורם ייצור) ממוצר X למוצר Y

מסקנה

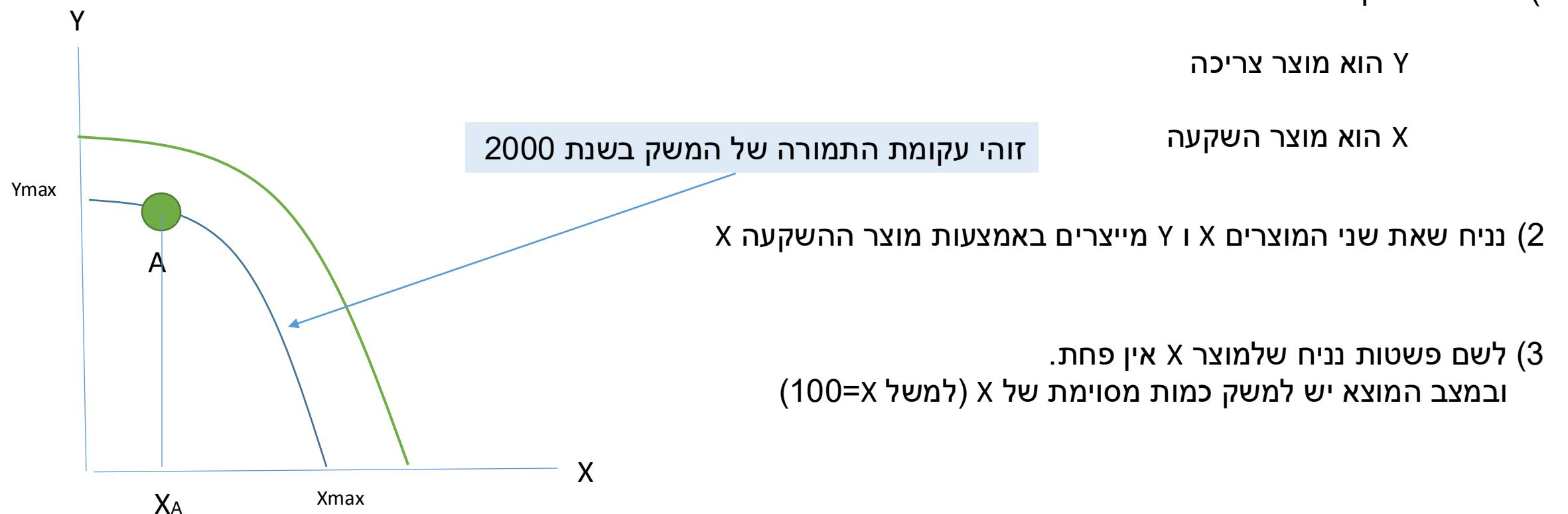
יתכן שיחול שיפור טכנולוגי בסעיפים אחד (למשל מוצר X) והמשק יחליט על הקצאה שבה X קטן וY גדול.

כלומר יש אבחנה בין תוואי השיפור הטכנולוגי ובין ההקצאה לאחר השיפור הטכנולוגי

צמיחה כלכלית

איך תיראה עקומת התמורה של המשק בשנת 2001?

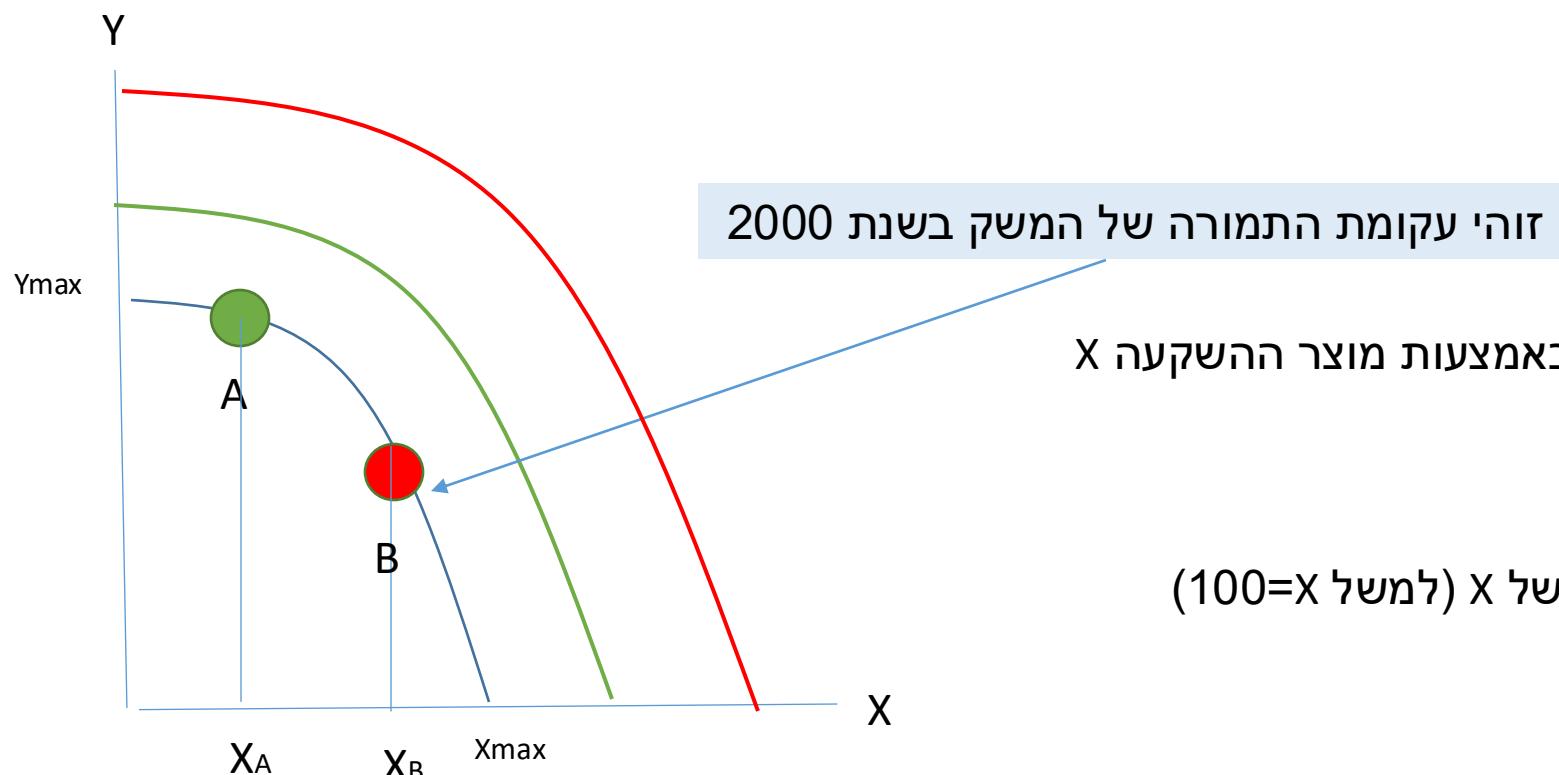
צמיחה כלכלית שנובעת מכך שגורם יוצר

צמיחה כלכלית

איך תיראה עקומת התמורה של המשק בשנת 2001?

צמיחה כלכלית שנובעת מכך שגורמי ייצור

1) נניח שהמשק מייצר 2 מוצרים: X ו-Y

Y הוא מוצר צריכה

X הוא מוצר השקעה

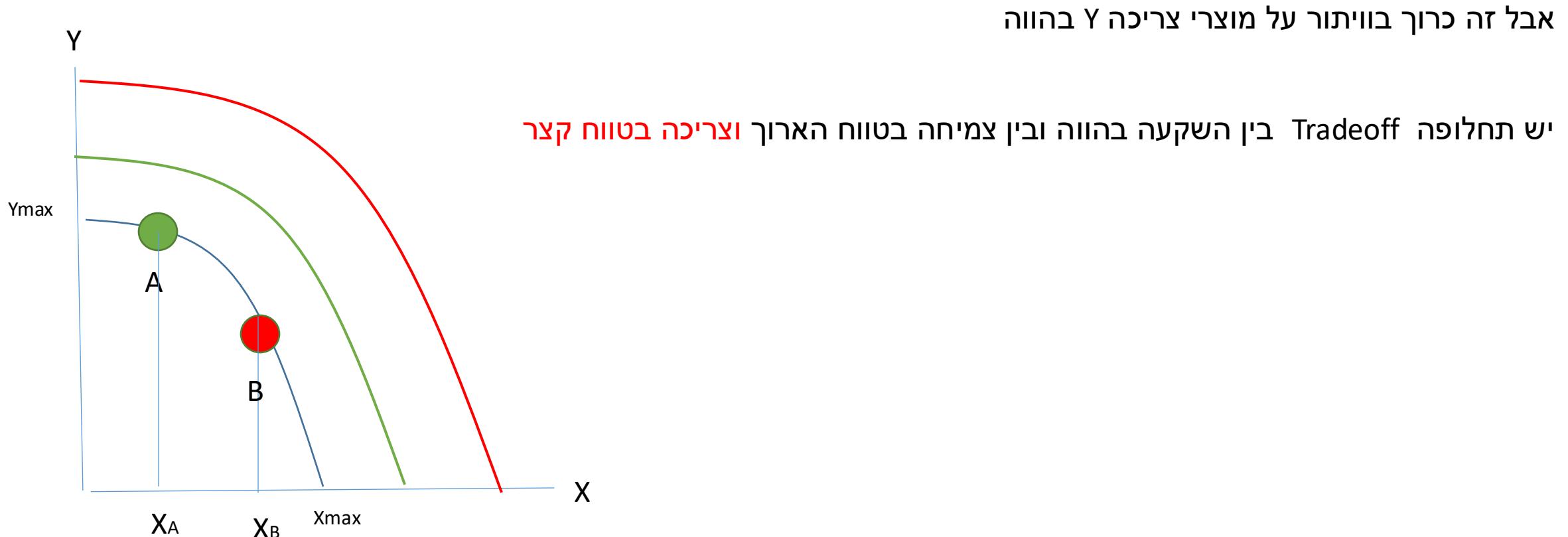
2) נניח שתני המוצרים X ו-Y מייצרים באמצעות מוצר ההשקעה X

3) לשם פשטות נניח של מוצר X אין פחת.
ובמצב הנוכחי יש למשק כמות מסוימת של X (למשל $X=100$)

בנוסף ל $X=100$ יהיו למשק, כתע בתשנת 2001 התווסף X
ולכן בתשנת 2001 המשק יכול לייצר יותר.

צמיחה כלכלית

כל שהמשק מיצר יותר מוצריו השקעה X בسنة 2000 ככה עקומה התמורה של שנת 2001 יותר גבוהה

צמיחה כלכלית

מלכודת העוני

ידוע שיש בעולם כמה סוגים או "מועדונים" של מדינות:

מדינות עשירות עם קצב צמיחה קבוע נמוך (ארה"ב, גרמניה, ארצות סקנדינביה)

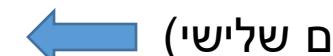
המדינות המפותחות

מדינות שאין להם מפותחות וכעת הן צומחות בקצב יחסית מהיר ומתכנסות למפותחות (רשימה של מדינות שאין להם מפותחות ויכשרו מפותחות או עדין מפותחות: הודו, דרום קוריאה, סינגפור, ברזיל)

המדינות המתפתחות

מדינות מרכז אפריקה (sub-Saharan)

המדינות הלא מפותחות (עולם שלישי)

שאלה חשובה בצמיחה כלכלית

למה יש מועדים של מדינות?

למה מדינות לא מפותחות לא צומחות ולא מתכנסות למדינות העשירות?

למה מדינות עניות תקועות במלכודת העוני?

יש הרבה תשבות לשאלות האלה: בעיות של מוסדות וזכויות קניין, בעיות של שחיתות ועוד.

נציג הסבר קצר מישן אבל מאד מעניין, וננסה להסביר מה הבעיה עם ההסבר הזה

מלכודת עוני

כל שהמשק מיצר יותר מוצריו השקעה X בسنة 2000 ככא עקומת התמורה של שנת 2001 יותר גבוהה

